

دوره هفتم تقیینیه

مذاکرات مجلس

جلسه

۱۲۲

شماره

۱۲۲

تاریخ تأسیس آذربایجان

۱۳۰۵

جلسه پنجم

اردیبهشت ماه ۱۳۰۹

معطاب ۱۲ ذیجه

۱۳۴۸

مندرجات

فقط شامل مذاکرات مشرح جلسات مجلس شورای ملی
خواهد بود

پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود

مطبوع مجلس

قیمة اشتراک

اگلی ایران سالانه ده تومان
دواده تومان

قیمة نک شماره

پک فران

مذاکرات مجلس

صورت م مشروع مجلس روز یکشنبه بیست و یکم اردیبهشت ماه ۱۳۰۹ (پنجم ذی حجه ۱۳۴۸)

نهرست مذاکرات

- (۱) شور اول لایحه بادیه ها
- (۲) افتتاح شب
- (۳) موافق دستور جلسه بعد - ختم جلسه
- (۴) اعلان وصول سواد رای دیوان عالی تبر

مجلس یک ساعت و سه ربع قبل از ظهر بریاست آفای دادگر تشکیل گردید

[۱ - تصویب صورت مجلس]

صورت مجلس یک شنبه ۱۴ اردیبهشت ماه را آفای موید احمدی (منشی) قرائت نمودند ***

(دیس - آفای زوار	(لیس - آفای فرشی
زوار - بنده عرضی ندارم	فرشی - قبل از دستور
(دیس - آفای فیروز آبادی	(لیس - آفای فهمی
فیروز آبادی - قبل از دستور	فهمی - قبل از دستور

علن مذاکرات م مشروع صدو بیست و دومین جلسه از دوره هفتم تقليديه. (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غایبین که در صورت مجلس خوانده شده است: غایبین با اجازه - آفایان: جباری - بور محسن - سبد کاظم - مقتنی - محمد ولی میرزا - کلاشانی - هرآز - لرستانی - اورنک - طباطبائی بروجردی - رفیع - نیمور زار - غایبین می اجازه - آفایان: امیر ابراهیمی - میرزا حسن خان ونوق - بوشهری - فولاد وندر - اعظم - فوام - خلخ درجم آقا - میرزا ابوالفضل - بیات - حاج حسین آقا مهدوی - شیخ علی مدرس - حاج حسن آقا مالک - دیر آمدگان با اجازه - آفایان: فهیمی - افخمی - طلاوع - زوار - دهستانی - عدل - اسدی - قدوسی - طباطبائی و سکلی - حکمت - ذوق الدور.

شد عده اعضاء انجمن بلدی در پایتخت و سایر شهرها بر حسب مقتضیات محل از شش تا دوازده نفر خواهد بود شرائط منتخبین و منتخبین و طرز انتخاب و ظائف و مدت تصدی اعضا انجمن و سایر وظایف آنها مطابق نظامنامه که بصویب کمیسیون داخله مجلی شورای ملی خواهد رسید معین خواهد گردید

ماده ۶ - مجلس شورای ملی انجمن های بلدی اجازه میدهد که برای تامین مصارف بلدی هر محلي از نقطه نظر تنظیفات و تعمیرات و احتیاجات صحي و معارفي بلدی عوارض محلی وضع نماید

طرز وضع عوارض هزیوره بین نحو خواهد بود که انجمن بلدی هر محلي عوارض را که برای تامین مقاصد مذکوره در فوق لازم میداند توسط رئیس بلدی محل بوزارت داخله پیشنهاد خواهد نمود و پس از تصویب هیئت دولت بموقع اجراء گذارده خواهد شد

ماده ۷ - پس از تشکیل انجمن بلدی هر محل هر مبلغ که از اعتبار حاصله در ظرف دو ماه باقی مانده باشد باختیار بلدی آن محل برای احتیاج بلدی گذارده خواهد شد

ماده ۸ - قانون بلدیه مصوب ۱۳۲۵ ملغی است
ماده ۹ - این قانون پس از تصویب بموقع اجراء گذارده میشود و قوانین دیگری که با این قانون مبنایت دارد ملغی است

رئیس - کمیسیون بودجه بالا حظه جنبه خرجی که لابجه داشته است را پر خودش را داده است که

قرائت میشود:
خبر کمیسیون بودجه

کمیسیون بودجه در تاریخ ۲۱ اردیبهشت ۱۳۰۹ ما حضور آقای وزیر داخله، تشکیل و خبر کمیسیون محترم داخله که بر اثر لابجه نمره ۲۲۱۴۷ دولت راجع به تغییر قانون بلدیه و انتقال اعتبار مالی مخصوص با آن برآه سازی تقدیم مجلس شورای ملی شده بود مطرح نموده نسبت بهداد ماده اول و دو تبصره آن و هم چنین ماده

خبر از کمیسیون داخله مجلس شورای ملی

کمیسیون داخله لابجه نمره ۲۲۱۴۷ راجع به بلدیه ها با حضور آقای وزیر داخله در جلسات متعدد مطرح ور و مدافعت فرار داده و با جلب نظریه بعضی از قوانین نمایندگان که در کمیسیون دعوت شده بودند به مزبور را بقرار شرح ذیل تنظیم و اینک خبر تقدیم ساخت مجلس مقدس شورای ملی مینماید: ماده اول - از اول امرداد ماه سهم بلدیه ها که عمل مالیات راه تأثیره میشد باستثنای مبلغی که ماده ۲ مذکور است بر اعتبار راه سازی اضافه میشود تصریه ۱ - صرفه جوییهای سابق بلدیه هر محل تا پیش اول مرداد ۱۳۰۹ اختصاص به بلدیه همان محل وارد داشت

تصویره ۲ - صدی دو بودجه ۱۳۰۸ بلدیه های این که برای اجرت مهندس بلدی تخصیص داده است نیز تا اول مرداد ۱۳۰۹ آنچه صرفه جویی شود باختیار وزارت داخله کذاشته خواهد شد که کان اجرت مهندسین را از این محل پرداخت نمایند ماده دوم - مبلغ پانصد هزار تومان در هر سال عاید مالیات راه برای تعمیرات اساسی شهر طهران مبلغ سیصد هزار تومان برای تعمیرات شهر های آن و ولایات تخصیص داده میشود

ماده سیم - اداره کردن امور بلدی هر محل در بود وظایفی که در نظام نامه مقرر خواهد شد بر عهده من و اداره بلدی همان محل است متناسب با اقدام بیش بوده است انتخاب کنند و برای ماده چهارم - رئیس اداره بلدیه که از طرف این داخله معین میشود مسئول اجرای پروگرام لاغات بلدی است که از طرف دولت و با از طرف من بلدی تصویب شده باشد

ماده پنجم - انجمن بلدی هر محل از نمایندگان آن نجار و اصناف و مالکین (اعم از مالکین مستغلات مالکین املاک مزروعی) آن شهر تشکیل خواهد

امیرحسین خان ابلخان - سید حسین آقابان - محمدعلی میرزا دولتشاهی - حاج علی اکبر امین - روحی شیخ الملک - قاضی نوری - حاج آقا رضا رفیع - شعبه ۴ - آقابان - خواجهی - فرج الله خان آمن عامری - مرآت استفتیاری - حاج آقا حسین رهبری -

غلامحسین میرزا مسعود - امیر تمور کالا - میرزا حسین خان موقر - میرزا یاثوس - ملک مدنی - تمور ناش - آقا سید کاظم بزدی - عدل - امیر دولتشاه دکتر طاهری - طباطبائی دبیا - مصباح فاطمی - میرزا

علی خان اقبال - طلوع

شعبه ۵ - آقابان : حاج سید محمود - الف - آقا سید محمد تقی طباطبائی - قوام - سلمان خان اسدی - مؤید احمدی - عراقی - افسر - ظفری - آقا سید مرتضی ونوق - آیت الله زاده شیرازی - شهداد دکتر عظیما - لاریجانی - مولوی - آقا سید یعقوب - هزار جربی - نجومی - دشی

شعبه ۶ - آقابان : محمد تقی خان اسعد - پلیزی - دریانی - محمود خان ناصری - حسنعلی میرزا دولتشاه دکتر سنک - وهاب زاده - ملک زاده - مقدم - ارگانی دادگر - امین پور محسن - حمد الله بیان ماکوئی - سهراب خات ساکنیان - فتوحی - دکتر لقمان - عباس میرزا فرمانفرمائیان - دیوان بیکی - خیر فرمان [۳ - اعلام وصول سواد رأی دیوان عالی نمیز]

رئیس - از آقابان نمی میشود که هیئت زبان شعب و کمیسیون عرایض و مبتکرات را بسرعتی که متناسب با اقدام بیش بوده است انتخاب کنند و برای ماده چهارم - رئیس اداره بلدیه که از طرف این داخله معین میشود حکم میگیرد که موافق ماده ۱۲ از قانون حاکم وزراء سواد حکم شاهزاده داری به مکونین شاهزاده فیروز میرزا به مجلس رسیده است.

[۴ - شور اول لابجه بلدیه ها]

رئیس - خبر کمیسیون داخله راجع به بلدیه های معرفی شده است قرائت میشود :

رئیس - آقای آبدی یعقوب - آینجا یک کلمه نوشته بود امور حقوقی باید نوشته شود رئیس - اصلاح ادبی است . آقای افسر افسر - بنده در قانون بلدیه عزم دارم

رئیس - آقای عدل

عدل - قبل از دستور

بعصی از نمایندگان - دستور دستور

[۲ - اقتراع شعب]

رئیس - وارد دستور شویم؟ (بلی) دوره شعب بانتها رسیده است و میباشد ما شعب جدید را انتخاب کنیم صد و چهارده نفر از کلا حاضرند تقسیم به شش

شعبه هر شعبه نوزده نفر میشود که حالا اقتراع میکنیم [آقا مؤید احمدی (منشی) اقتراع نمودند نتیجه بطريق ذیل حاصل شد]

شعبه ۱ - آقابان : ایزدی - میرزا حسن خان ونوق بنکدار - هراز - عبدالحسین خان دبیا - صادقی - فیروز آبادی - آقا زاده سبزواری - دهستانی - رحیم زاده - نویخت - شریعت زاده - ذو القدر - اسکندری - حاج غلامحسین ملک - آشیانی - کباینوری - زوار - محمد حسن خان مسعودی .

شعبه ۲ - آقابان : طالش خان - سید ابراهیم ضیاء کازرونی - جلالی - ملک آرائی - کفایی - فرخی دبستانی - محمد آخوند - اعتبار - ارباب کیخسرو - فرشی - جهانشاهی - امیر ابراهیمی - احتمام زاده - حکمت - بسانی - مجید ضیائی -

شعبه ۳ - آقابان : محمد ولی میرزا - فهیمی - طباطبائی وکیلی - خات محمد خان حبیبی - افخمی جشیدی - حاج میرزا حبیب الله امین - فولادوند -

برای مشروطیت داشتنند یک قانونی نوشتند ما گفتیم این قانون را ماداریم دلیل براینکه با این قدرت کامله که پادشاه ما دارند و شما حکومت میتوانید در این قدرت کامله اجرای قوانین بگذارید نمیگذارید چیست؟! این قانون را بردارید اجرای کنید فوراً این را برداشتند گذاشتند کنار چهار ناماده آوردن مخصوصاً در ماده آخرش قانون اساسی را هم گذاشتند کنار نوشته اند قوانین که متباین با این قانون باشد ملتفی است حالا بنده اعرض آقایان میرسانم که این قانونی که آوردن چطور قوانین را زیر پا گذاشتند اند و نوشته اند هر قانونی که منافق با این قانون است ملتفی است و قضاؤت هم با خود اکثربیت است و خود وزیر محترم عدیله و داخله که هستند بیینند چه ترتیبی واقع شده است یک کلمه ما گفتیم آقا بحمدالله شما قدرت کامله دارید حکومت ما قدرت دارد مجلس هم مساعدت نام باشما دارد مانع هم درین نهاد سبق که وزرای ما نمیتوانستند قانون را اجرا کنند بواسطه این بود که قوه نداشتند امروز ما میدانیم یکانه ناجی ایران رأس قوی نشته است و اصلاحات میکنند شما هم قوانین را اجرا کنید این قانون بلدیه که در ۱۳۲۵ هجری قمری گذشتند بود چه مانع داشت موافع آن قانون را در اینجا بیاورید بیان کنید میگویند آقا ماده اولش را نمیشود در مملکت اجرای ماده دومش نمیشود ماده سومش نمیشود مجلس حاضر بود برای اصلاحات؟! ما ها حاضر بودیم برای کار؟! ما چه کار داریم؟! آقایانی که شد رحال کرده اند و آمده اند باینجا برای کار آمده اند. قوانون بلدیه را هر ماده از آن را که دیده در این مملکت نمیشود اجرا کرد بردارید بیاورید اصلاح کنیم یکدفعه ثبت هفتاد ماده قانونی که اینهمه زحمت بگذارد شد برای آن گذاشتید کنار چهار ناماده قانون این لازم نبود بلدیه نمیخواهد هر جا وزارت داخله مصلحت داشت هر جا گذخدا مصلحت داشت هر کجا ایلخان مصلحت داشت هر کجا ایل بیکی معین میکند هر کجا فرش باشی معین میکند

یک بعرض آقایان میرسانم. وزیر داخله - آقا از یک طرف اظهار موافقت نمودند همار خوشوقی فرمودند که بلدیه ها صورت قانونی بگذارند و از یک طرف در موقع عمل میفرمایند که مسلم یک مالیات و عوائد جدیدی است و تحمل برآمد است. اگر و اتفاقاً معتقدید که باید بلدیه صحیح نیسم چرا؟ برای این که گنجایش ندارد که بر این مال نوشته باشیم لازمه اش اینست که اهالی هر محل دیگر تعمیل بشود. ملت نهاداً بر تمام چیزهای بگذارند باشیم مؤسسه صحیح و بلدیه خودشان و تصویر مالیات بسته شد بعضیهاش مستقیم بعضیهاش غیرمستقیم این یک تعمیل فوق العاده باشد بر مردم و در باب چرا اگر یک ملتی بودند چیزدار صاحب ثروت بود که فرمودند این مالیات راه را از اینجا گرفته اند و صاحب مکنت بودند بنده عقیده ام این بود که هرچه سرف راه تخصیص بدهند این را هم تصور میکنم ممکن است بدهند دولت هم بگیرد که بمصرف اراده اینجا یک توپیخات زیادی نداشته باشد خود آقا غدیق بفرمایند که امروز اهیت راه ها در این وضعیات ملت امروز بچه روز است در این صورت بنده خیل زیاد است و خیلی محل توجه است و همه مخالف نیstem که این بلدیه قانونی بیاید یک مالیه خوبی باید سعی و کوشش بگذارند که هرچه داریم ساختن راه ها بگیم و وسائل ارتباطیه خودمان را بگذارند که برای نجات امن برای اقتصادمان برای این راه بگذارند مثلاً یک میلیون باشه (کیلو) بر مردم تعمیل کنند مثلاً یک میلیون باشه (کیلو) - اول اقدام اساسی راه است) تخصیص به بلدیه میدهند از خرجی که سابق میدادند مابقی را میخواهند من برای ترقی و تمدنمان برای همه چیزمان مفید باشند (گزروزی) - اگر ده مقابل این مبلغ هم بتواتر اینجا از یک جاهای ایالتی و معرف ساختن راه ها براسانید هیچ قابل اعتراض نیست بلس - آقای آقا سید یعقوب

آن سید یعقوب - بنده خیلی متائف هستم که یک عی را یک روز اینجا عرض کردم و آن موضوع باعث شد که زبان بنده را باید سوزاند یکروز اینجا بوزیر عرض کردم که آقا این لاجه که آورده قانون تطبیق قانون اتومبیل و سوار شدن اتومبیل امور را از آوردن این است که آوردن و زیاد تشویق کردن از آوردن اتومبیل میشود بانتخاب خود ملت را باید یک قدری... این چیزی که خرج راه سازی خارج بضرر این مملکت آن چیزی که بخواهید بجهت تشویق اتومبیل سواری خود کنید که هر جا راه سازی خارج بگذارد هم از این محدودیت بلدیه براسانید که تحمیل جدیدی بر مردم نمود آن بزرگ شود و با یک خرجهای جدیدی که بنشد قانونی تشکیل شود یک خرجهای فوق العاده دارد خرج آنرا مجدداً بنشد که خود ملت عهده طاقت زیاده بر این دادن را ندارند بنده باین ملاحظه دار شود هر چند نام پولها مال خود ملت است بغیراز در کلیاتش مخالفم و عرایضی هم دارم که در ماده پنجم

صد و بیست کرور که امسال تصویب شده است همه ملت است ما این مال را بجز ملت هال کنی دیگر نمیدانیم و عقیده مان همین است و عمل هم بر همین است که تا آن دینه اما آخر بمصرف خود ملت بر سر اثنا نه هم میرسد اما اگر این بلدیه قانونی که تشکیل شد نموده باشند بنده با این عقیده موافقم نیستم چرا؟ برای این که گنجایش ندارد که بر این مال نوشته باشیم لازمه اش اینست که اهالی هر محل دیگر تعمیل بشود. ملت نهاداً بر تمام چیزهای بگذارند باشند باشیم مؤسسه صحیح و بلدیه خودشان و تصویر مالیات بسته شد بعضیهاش مستقیم بعضیهاش غیرمستقیم این یک تعمیل فوق العاده باشد بر مردم و در باب چرا اگر یک ملتی بودند چیزدار صاحب ثروت بود ممکن است بدهند دولت هم بگیرد که بمصرف اراده اینجا یک توپیخات زیادی نداشته باشد خود آقا آنها بر سر ولی متأسفانه همه بهتر از بنده میدانند که غدیق بفرمایند که امروز اهیت راه ها در این وضعیات ملت امروز بچه روز است در این صورت بنده خیل زیاد است و خیلی محل توجه است و همه مخالف نیstem که این بلدیه قانونی بیاید یک مالیه جدیدی بر مردم تعمیل کنند مثلاً یک میلیون باشه (کیلو) - اول اقدام اساسی راه است) تخصیص به بلدیه میدهند از خرجی که سابق میدادند مابقی را میخواهند بر گردانند بمخارج راه سازی بنده عقیده ام این است که همان چیزی که میخواهند بر گردانند بمخارج راه سازی که همان چیزی که میخواهند بر گردانند بمخارج راه سازی آنرا اگر بمصرف بلدیه براسانند اهم و بزر و نافرمان بمال ملت. ما نباید شب و روز تشویق کنیم از همین آوردن و سوار شدن اتومبیل را باید یک قدری... این چند بفرمایند که فلاکس مخالف اصلاحات است بنده عی را یک روز اینجا عرض کردم و آن موضوع باعث شد که زبان بنده را باید سوزاند یکروز اینجا بوزیر عرض کردم که آقا این لاجه که آورده قانون این است که آوردن و زیاد تشویق کردن از آوردن اتومبیل و سوار شدن اتومبیل امور را از آوردن این چیزی که بخواهید بجهت تشویق اتومبیل سواری خود کنید که هر جا راه سازی خارج بگذارد هم از این محدودیت شرر این ملت است به نظر بنده این است که این بلدیه جدیدی که بنشد قانونی تشکیل شود یک خرجهای فوق العاده دارد خرج آنرا مجدداً بنشد که خود ملت عهده طاقت زیاده بر این دادن را ندارند بنده باین ملاحظه دار شود هر چند نام پولها مال خود ملت است بغیراز ملت بحمد الله کسی پول نمیدهد آن پولهای صد کرور یا

اکثریت مجلس است حالا که بیش از این حالتدارم بعد در مواد شاید حال پیدا کردم وزیر عدیله - نماینده محترم در پرداخت صحبتشان یک اشاره کردند که حقیقت با همه اطمینانی که بنده داشتم که قطعاً ما این کار را نکرده ام بنده در جای خودم خوبی یکه خوردم و اختیاط کردم. فرمودند این قانون در چندجاییش قانون اساسی را از برپا گذاشتند است گفتم ای امان عجب کاری ما کردیم و غافلی کردیم و در عین اینکه بنده یقین داشتم که ما نیامدیم و چنین کاری را نکردیم تصور کردم ایشان الان در پشت تریبون چند ماده از قانون اساسی را در می آورند و مثل دو دو چهارتا مدل میکنند که این مواد مختلف اصول قانون اساسی است

آقا سید یعقوب - موجود است. موجود است.

رحم بهتان کردم (خنده نماینده کیان)

وزیر عدیله - این است دست بنده هم هست قانون اساسی (آقا سید یعقوب - بخدا رحم بهتان کردم) عرض کنم که ما خیال کردیم که الان ایشان آن مواد را نشن ما خواهند داد و میگویند بین دلیل شنا آمده اید و مختلف قانون اساسی رفتار کرده اید و با کمال تکراری بنده دوره های قانون را خواستم و نگاه کرده چیزی ندیدم و تا وقتی که ایشان خلافش را ثابت نکنند بنده عرض میکنم که ایشان یک انتهاعی کرده اند و بنده اصلاً از معلومات قانونی ایشان ابن انتظار را نداشتم حالا هم با هم بحث می کنیم چون مطلب مهم است و اگر معلوم شد یک قانونی و یک لایحه برخلاف قانون اساسی ما آورده ایم که فوراً باید این قسمت را تغییر دهیم (صحیح است) عرض کنم که خودشان نفره و دند چه موادی است (آقا سید یعقوب - خسته شدم بعد میآیم میگویم) ولی بنده تصور می کنم آن موادر را که قانون اساسی درخصوص مالیه نوشته است از اصل ۹۹ است تا اصل ۹۹ این چند اصل را گمان می کنم آقا

کا اگر مطالعه بفرمائید در این نه ماده یا ده ماده (بطور کلی عرض میکنم) که یک ماده دیگر هم بن باید زیاد کرد که از نخوست خارج بشود در این ده ماده هر ماده اش یک حق اساسی بزرگ را از ما خواهد برد من برای خاطر اینکه حقوق مجلس ازین ترود عرض میکنم موافق هستم همانطور که یکی از نماینده کان گفت آن نظری که دارید و که بتوسط نماینده کان خودشان به یعنیده آیا این مالیات چه راه و چه قسم مصرف میشود بنده که جنم یکه یابند و وضع کنید مالیات و مستغلات وضع کنید برای بلدیدها بعضی از نماینده کان - صحیح است

آقا سید یعقوب - بلی خوبی صحیح است میفرمایم صحیح است بنده میدانم همه توان مشائ-ul-له حق طائفی خیل را نگیرید و آن قدری که تصور میکنید بالاد ایران و من هم میدهم برای چه میدهم برای اینکه میدانم من رفته است در مجلس شورای ملی نشسته اش من که شهر دوم ایران است عراق اصفهان شیاز اینها این طرف پول میدهم از آنطرف با وح حق داد ام که مطابق باز راه دیگر از مستغلات و چیز های دیگر اساسی به یعنیده این پول در کجا خارج میشود و چه جو غیر وضع مالیات یکنید ما هم رای میدهیم ولی نه این میشود پس از این فلسه است که وضع مالیات و اقتصاد خروج از خصائص نماینده کان ملت است و این دو حق هم قابل انتقال نیست آقایان بعضی هشان میفرمایم که این ترتیب را حذف کنید و ببرید مالیات چطور مجلس شورای ملی بکمیسیون قولین علیله ای بل اجرا نیست دلیلش را هم ذکر کنید که چطور داده او رأی میدهد آقایان بعد از آنکه مجلس شد و کمیسیون عدایه را از بین خودش انتخاب کرد و کروز بوده است الان ملاحظه بفرمائید چقدر شده وزیر عدیله می آید آن جا و قوانین را ای ازد مکبت (سی کروز چهل کروز) اینها را همه را ملت میرسد و می یابند بعد رأی میدهد و میگوید که قوانین را موقه اجرا کن نه اینکه هنوز اینجاست معین نشده نماینده بلدی معین نشده هم از زیرینی که نمیدانیم چه جور انتخاب خواهد شد باید و بدھیم آنهم اختیار وضع مالیات !!؟ اینجمنی که چه جور انتخاب خواهد شد و چه جور تسلیم خواهد شد بگوئیم آقا بروید شما هر چیز نمیخواهید این نشان اساساً برای اصلاحات بلدی شان نمیدهد ؟ البته و دهنده بطریق اولی خواهد داد از روی رضا و رغبت ماده بماده میدخوانم و تفسیر میکنم و میگویم مواردی را که این مواد مختلف با قانون اساسی دارد در حقوق اختصاصی مجلس شورای ملی و حقوقی که در تمام دنیا (دنیا را بگردید) بینید بنده که نرقم بیینم ولی آنچه که بنده اطلاع

آنجا بلدیه معین کنید . این دیگر دادو قال نمیخواهد یک کلمه آقا نمیخواهد نباشد حق داشته باشند اهالی شهر در معیشت وزنه کانی خودشان مداخله کنند هنوز موقع نرسیده است این را بیاورید در مجلس موافق دارید صحبت میکنند مختلف دارید صحبت میکنند اکنون هم حکومت میکنند هر چه واقع شد میشود این اساس مطلب است موضوع دیگر اینکه بنده همیشه بخواهد امیدواری میدادم و هنوز هم امیدواری دارم و باز هم امیدوار هستم امید من ازین نرفته است که در تحت بیرق این پادشاه عادل که روز بروز در سعادت و ترقی ما میکوشد و روز بروز بر اصلاحات ما افزوده میشود همینطور برآزادی ملت هم افرده شود که ملت در تحت آزادی و معارف مقامات عالیه برسد نه اینکه در اینجا آهارا تضییق کنید بر سقوطشان (حقوقی که قانون اساسی به آنها نسبت بشهرها و آبادی شهرها داده است) اینهمه تضییق کردن برآنها فایده ندارد هر چند اینملت بعد از آنکه یکدست توانائی میدخواهد آنها را از گرداب بیک ساحل نجاتی برساند از شوق و شفعت سعی و فدا کاری میکنند تا خودشان را باین مقام برسانند ولی تضییق کردن بر آنها هم خوب نیست و فایده ندارد و بنده عقیده ام این بود که در تحت نظر حکومتی که این وزراء دارند روز بروز بر ترقی و آبادی را قیچی بکنند. شیر بی دست و سر و اشکم که دید؟ امروز بلدیه نمیخواهیم فردا انجمن ایالی و ولایتی نمیخواهیم هیچ چیز نمیخواهیم آخر این شیر بی ۵۶ و سر و اشکم شد این شیر دست نمیخواهد سر نمیخواهد شکم نمیخواهد خوب مشروطیت و قانون اساسی کدام است. همین چیز هاست دیگر بلدیه انجمن ایالی و ولایتی. خوب با اینجور چه چیزش باقی میدماند؟ قانون اساسی را بنده حالتاً بر میدارم ماده بماده میدخوانم و تفسیر میکنم و میگویم مواردی را که این مواد مختلف با قانون اساسی دارد در حقوق اختصاصی مجلس شورای ملی و حقوقی که در تمام دنیا (دنیا را بگردید) بینید بنده که نرقم بیینم ولی آنچه که بنده اطلاع

دیره هفتمن تقییه

باقی مانده قوانین باقی مانده است که از این مجلس بگذرد
دولتی مانده است که مطابق این قوانین عمل میکند که
می خواهد کاری بگذرد و می بیند غیر از آن چاره ندارد
و نمی تواند بقانون سابق عمل کند قانون جدیدی تقدیم
می کند و بنای این را میگذراند که با شما بحث بگذرد
مذا کرده بگذرد و قانون بگذراند تا آنکه مطابق قانون انجمن
بلدی تشکیل بدهد دیگر چرا بی انصافی می فرمائید. پس
آقا یک حرفه ای را نباید زد. من میدانم که شما این قصد را
ندارید ولی دو نفر دیگری که گوش میکنند گویند که
جنبه پروپا گاند را دارد (آفاسید یعقوب - فارسی بفرمایید
چه فرمودید؟) تبلیغ شما هم خوب می دانید یعنی این
کلامه را خوب میدانید بنده یک آدمی نیستم که الفاظ خارجی
خیلی استعمال بکنم ولی شما که به محمد الله این قسمت هارا
خوب اطلاع دارید مخصوصاً که فرمودید با حقوقیون صحبت
کرده ام بنده خیلی دلم می خواهد این را مرحمت بفرمایند
و آن حقوقیون را به بنده هم معرفی کنند که بنده
هم بروم پیش آن حقوقیون درس بخوانم عمر من کنم که
فرمودید با حقوقیون صحبت کردم و می گویند در هیچ
جا بانجمن بلدی این حق را نمیدهنند نه آقا جان در
جهه جا این حق را بانجمن بلدی میدهند و حق هم
ین است که این حق باهنا داده شود چرا؟ برای اینکه
مالیات یک چیزی است که از تمام افراد مملکت گرفته
میشود به تناسب استعداد شان و ناید مصرف یک چیزی
رسد که بنفع عمومی مملکت باشد ولی عوارض بلدی یک
وارضی است که اهالی هر شهری به تناسب استطاعت شان
رفته میشود برای اینکه این شهر و آلت خانه
بودشان را نمیز کنند و شن بگذرد یا بگذرد هیچ دلیل ندارد
از یک افرادی که در نقاط مختلفه مملکت در خارج
شهر ها زندگانی می کنند بعبارة اخیری از آکربریت
مکت یک مالیات همچنانی گرفته شود و آن مالیاتها خرج
ده و آقای خوش نشین در شهر ها بشود که مادرلمان
خواهد تا یک ساعت بعداز نصف شب هم اگر در
ی خیابان ها حریک و گردش می کنیم خیابان

رووابات عملی نیست آمده اند و یک چیزی را ترجیه کرده اند و یک مواد مفصل راجع کرده اند و اینها را هم گذاشته اند قانون وزارت داخله عمل هم بـشـنـد چرا؟ برای اینکه هیچ عملی نبود ولی چون آن بـرـوـزـهـ کـرـدـهـ است پـیـشـ اـیـشـانـ مثلـ یـكـ اـولـادـ عـزـیـزـ یـاـ یـكـ بـرـادرـ عـزـیـزـ استـ کـهـ بـآنـ هـیـچـ نـبـایـدـ نـظرـ بـشـودـ. نـمـنـ قـانـونـ هـمـ گـمـکـنـمـ اـزـ آـنـ قـطـعـهـ نـظـرـ عـزـیـزـ استـ لـیـ اـنـ قـانـونـ هـمـ غـیرـ عـمـلـ استـ وـ هـمـنـ دـلـیـلـ هـمـ بـرـ عـلـیـ استـ کـهـ تـاـ کـنـونـ بـاـنـ عـمـلـ نـشـدـهـ استـ وـ بـعـدـهـمـ لـکـرـ درـمـکـرـ وـذـارـتـ دـاخـلـهـ یـكـ لـابـجـهـ تـنـظـیـمـ کـرـدـهـ استـ خـوـ چـنـدـیـنـ مـرـتبـهـ هـمـ آـمـدـهـ بـمـحـلـسـ شـورـایـ مـلـیـ اـیـنـ بـرـنـهـ اـوـلـشـ نـیـسـتـ مـسـئـلـهـ بـلـدـیـهـ هـاـ چـنـدـیـنـ مـرـتبـهـ آـمـدـهـ بـجـلـسـ شـورـایـ مـلـیـ وـ درـ نـظـرـ بـوـدـ کـهـ آـنـ قـانـونـ غـیرـ عـمـلـ رـوـیـ کـاغـذـ هـسـتـ بـرـوـدـ وـ بـالـاـخـرـ یـكـ چـیـزـ عـمـلـ درـسـتـ بـوـدـ کـهـ بـدـرـدـ مـلـاـکـتـ بـخـوـرـدـ وـ بـشـوـدـ بـاـنـ عـمـلـ کـرـدـ بـنـابرـ نـمـاـ اـبـنـ رـاـ آـوـرـدـیـمـ بـمـجـلـسـ شـورـایـ مـلـیـ وـ الـبـتـهـ آـفـایـانـ بـوـدـ درـ مـوـادـ آـنـ وـارـدـ شـوـنـدـ بـدـوـنـ اـینـکـهـ بـگـوـئـیـمـ اـبـنـ دـوـ یـكـ لـطـمـهـ بـقـانـونـ اـسـاسـیـ زـدـ وـ مـوـادـ اـزـ قـانـونـ مـلـسـ رـاـ گـرفـتـ وـ فـرـبـانـیـ خـوـدـشـ کـرـدـ. خـیرـ وـ بـدـونـ نـمـکـبـخـواـهـیـمـ درـاـصـلـ لـزـومـ تـغـیـیرـ آـنـ قـانـونـ سـاقـ وـآـوـرـدـنـ کـمـ موـادـ عـمـلـ حـرـفـ بـزـنـیـمـ وـ صـرـفـ نـظـرـ اـزـ اـبـنـ کـلـیـاتـ اـیـهـ وـ درـخـودـ اـبـنـ موـادـ یـكـ چـیـزـهـایـ مـفـیدـ وـ عـمـلـ اـکـرـ گـرـانـ مـیـرـسـدـ بـفـرـهـائـیدـ وـ بـیـشـنـهـادـ کـنـنـدـ تـاـ الـاـخـرـ یـكـ یـ کـرـدـهـ باـشـیـمـ وـ یـكـ قـانـونـ وـ عـمـلـ کـهـ بـدـرـدـ بـخـوـرـدـ مـجـلـسـ لـگـدـشـتـهـ باـشـدـ (ـصـحـيـحـ اـسـتـ)ـ وـ چـونـ یـكـ قـسـمتـ بـيـانـشـانـ درـ حـاشـيهـ قـضـيـهـ بـوـدـ وـ فـرـمـايـشـاتـيـ فـرـمـودـنـدـ هـنـمـیـ خـواـهـمـ جـوـاـهـمـ عـرـضـ کـنـمـ وـ بـدـوـنـ اـینـکـهـ بـخـواـهـمـ نـمـ کـنـمـ اـرـبـاطـیـ باـ مـطـلـبـ دـاشـتـهـ اـسـتـ يـاـ نـداـسـتـهـ اـسـتـ آـنـ قـسـمتـ نـمـیـ خـواـهـمـ صـبـحـتـ بـکـنـمـ وـ لـیـ طـرـفـ دـیـکـرـ چـونـ یـكـ اـظـهـارـیـ کـرـدـنـ بـنـدـهـ هـمـ یـكـ اـنـیـ عـرـضـ مـیـکـنـمـ. فـرـمـودـنـدـ کـهـ اـزـ حـکـومـتـ مـلـیـ بـایـدـ رـهـانـیـ باـقـیـ بـگـذـارـیـمـ. اـنـجـمـنـ بـلـدـیـ کـهـ نـمـیـ خـواـهـمـ اـنـجـمـنـ نـمـکـنـمـیـ خـواـهـمـ پـسـ جـهـ باـقـیـ مـانـدـ ؟ـ آـقـاـمـلـسـ شـورـایـ مـلـیـ

شهر ها گرفته میشود و اینها برای آن چیز که است
و این اصل که میگوید غیر از مواردی که قانون صراحتاً
معین می کند. حالا این جا يك قانون آمده است و
صراحتاً حق میدهد که از برای رفع خواهی محلي يك
اشخاصی تعیین عوارضی بکند و يك مبلغی معین بکند
پس این قسم را بنده هیچ منافی نمی دهم و هیچ
قسم عمومی که مخالف با قانون اساسی باشد نمی دهم (صحیح است)
حالا ممکن است که بعد هم سر این موضوع با تأثیرات خود
باز بحث بکنم یعنی مباحثه کنم نه بحث معنی زدن خود
که نه در طبیعت ایشان هست و نه در طبیعت بنده مخصوصاً
پس از نقطه نظر اصل قضیه حالا بنده خیلی می کنم
بوجب این موادی که ایشان تصور کردند ما حق و عن
همچو قانونی را نداریم حالا معلوم شد بوجب این مواد
که اشکالی نیست و می توانیم همچو قانونی را بگذرانیم
و در قسم قانون اساسیش راحت شدم حالا یعنی
سر قانون بادی ۱۳۲۵ که در سابق (فیروز آبادی)
اصل هیجدهم وضع شده اما لطف آقای آقا سید بنتوب
نسبت بان قانون بواسطه این است که آن قانون از
قواین دوره اول است. نیستش آقا؟ خود ایشان م
از آزادی خواهان و مشروطه طلب های جدی و از
زحمت کش های مشروطیت بوده اند از این تجربه خوب
آن دوره که دوره واقعاً احساسات پاک بوده اخوا
بوده است و دوره قوت کردن اساس و قوانین مشروطیت
بوده است يك دوره ایست که پیش ایشان تبلیغ از
ادوار عزیز تر و دل چسب تر است و هر کاری که
آن دوره کرده است آن وقت از نظر احساسات این
دوست دارند و قتنی که شما يك کسی را دوست دارید
و علاقه باو دارید هر کاری که او میکند از تقدیم
نظر دوستی و محبت آن را دوست دارید حالا
ایشان از نقطه نظر محبت و احساسات معتقدند که
بان قانون نباید دست زد. مثلاً در آن دوره قانون برگردان
وزارت داخله نوشتند که واقعاً نزد هر آدم با تخفی
بگذاریم تصدیق می کند که آن قانون تشکیل ایلان

موافق باشد و چه مخالف هر چیزی را که دولت بیاورد اگر خوبست بدون هیچ نظری یعنی نظر مخالفت و موافقی قبول کند و اگر بد است رد کند و بیشتر خرابی دنیا را بواسطه این می بینم که این نظر در تمام دنیا مراءات نمیشود یکوقت عداوت شخصی مانع یک امر کلی صحیحی میشود یا محبت شخصی باعث یک ضرر کلی میشود و بنده این نظر را ندارم و نداشم و با هر کسی هم داشته باشد مخالفم در اینجا آمده است در این ماده اول یک حقوقی که سابق ببلدیه ها داده میشد این را تخصیص داده است برآها و بعد باید یک قانون جدیدی یک مالیات جدید مجلس وضع بکند و بلدیه خرج بکند از آن قانون گرفته شود و بلدیه اداره شود اولاً بنده مخالف با این هستم که هر انجمن خودش بتواند مالیاتی وضع کند چیزیکه بقانون مشروطیت هم میتواند اینست که اینجمن میتواند یک مالیاتی پیشنهاد بکند بدولت دولت هم پیشنهاد کند بمجلس و مجلس رأی بدهد و الا خود سرانه اگر بنا بشود هر شهری هر بلدی هر قبیه بنشیند و یک مالیت نازه وضع کند و روی یک پرکاره و اراده و خصوصیات و عداوت شخصی و محبت شخصی بن یک هرج و مرجو میشود و این قانون خوبی نیست باید مالیات کلیه اگر خدای نخواسته بخواهند مالیات جدیدی وضع شود باید بلدیه پیشنهادش را بدهد به دولت و دولت هم ب مجلس اگر از مجلس گذشت آنوقت بلدیه بکیرد و عمل کند والا خود بلدیه حق ندارد ابداً در اصل هیچدهم قانون اساسی هم ملاحظه بفرمائید که در انجا بکاری سلب کرده است مالیات گذاری را بجز مجلس شورای ملی و عوارض بلدیه هم همین مالیات است در مواد دیگر تصریح میکند که مالیات و عوارض یکی است دو چیز نیست اگر لفظ عوارض هم باشد همان مالیات است پس غیر از مجلس کسی حق ندارد باینملاحظه بنده در اینماده عقیده ندارم که بیانند حقوقی که سابق به بلدیه ها داده میشد حالاً بدهند برآه سازی و دو مرتبه تجدید مالیات بنمایند

آورد حتماً همانطور بکنند این یک پیشنهادی است زیشنده را بایستی با توافق نظر آقایان یک صورت از این اهالی خود آن محل معین میکنند و آنها پدرانه گرفتن استقطاعات و حواجز مردم یک ترتیب فرازیدند آنوقت این را باید آمد و گفت روی این اصل کامیابیان صرف کنند آقا یک فرمایشی بکنند بنده یک اینه بکنم آنوقت خدای نخواسته باعث این بشود که ایکمرتبه تشریف بیاورند و بخواهند به بنده ضعیف است ولی یک قضاوی است که هوش هم باید برخود خلاني بکنند خوب برای چه؟ دکتر عظیماً - خیلی ضعیف جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است زیس - آقایانیکه موافقند با وود در شور مواد فرمایند (اغلب قیام نمودند)

(پس - تصویب شد) ماده اول قرائت میشود: ماده اول - از اول امرداد ماه سهم بلدیه ها که از مالیات راه تأثیره میشود باستثنای مبلغی که در ماده اذکور است از اول تا آخرش مخالفم و نایسی بشد اینجمن بلدی هم نمیخواهیم آن قانون پیش هم عذری نیست به تصریه (۱) - صرفه جویی های سابق بلدیه هر مجلی فریت اول امرداد ۱۳۰۹ اختصاص ببلدیه همان خواهد داشت تصریه (۲) - صدی دو بودجه ۱۳۰۸ بلدیه های این کباری اجرت مهندس بلدی تخصیص داده شده نیز تا اول امرداد ۱۳۰۹ آنچه صرفه جویی میشود شمار وزارت داخله گذاشته خواهد شد که کما کان دوره اول بود بخشید عرض کنم پس اگر ما بکنند بلدی جدیدی اینجا آوردم بهتر این است که بیش از اینها در این قسمتها صحبت نکنیم و اراده شورای درست نمیکنید شما هم خوبست یک قدری دست در جیب خودتان بکنید و از پول خودتان خرج گنید آنوقت و در آن قسمت حرف بزنیم در آن موادی که راجع عوارض است آقا بحث بکنند البته مجلس شورای بهترین ترتیب همین است و این فلسفه تکلیک این دو نوع است برای مذاکره کردن است برای مشورت کردند شیوه هر مجلسی عقیده ام اینست که چه با دولت هم هبچوچوت این نظر را ندارد که وقی بکند

روشن باشد نه هیچ دلیل ندارد که آن دهانی که باید برود و زخت بکشد و با فوو بازوی خودش از زیر زمین نان خودش را در بیاورد آن خرج این بشود که بنده و آقا بتوانید در شهر در خیابانهای وسیع و نمیز و روشن حرکت کنیم. خیر آقا روی همین مجلس شورای ملی اینستکار را بکند. مجلس شورای ملی با مقام عالی و ارجمندی که دارد و بجزای خودش هم صحیح است ولی یک قضاوی است که هوش هم باید برخود ولی باندازه که چند نفر اهل محل در یک جایشند و اظهار نظر بکنند نمی تواند باندازه او اظهار اطلاع بکند گذاشته اند بین آن چیزی که مالیات است یعنی باید افراد مملکت هر کس باندازه استقطاعات خودش بدهد برای تأسیسانی که برای مملکت مفید است ضروری است مثل حفظ انتظامات و قشون و تشکیلات قدائی و پست و تلگراف و آن چیز هایی که بدرد همه مردم می خورد و هر کس بنویسه خودش میتواند استفاده کند و بعدهم یک چیز هایی است که اهل هر شهری باید مخصوصاً بدهند که می خواهند شهرشان نمیز و روشن باشد وسائل تقليه خوب عبور و مرور بکند آب نمیز بخورند باید خرج خانه خودتان را خودتان بدهید خیابانهای خودتان را هم خودتان باک گنید شاید یک عده از افراد این مملکت پای شان را توی این شهر نمی گذارند و اگر هم می گذارند شاید هم اهیت نمیدهند که کوجه و خیابان بچه شکل باشد اما شنا که یک مردمی هستید باید زیبا و دلنان بی خواهد که به نشینید و ناشا گنید و گرد و خاک نباشد و آب خوب بخورید و بالاخره همه وسائل زندگی خوب برای تان فراهم شود و هر چه هم برای تان بکنند باز کم تان است و باز بیشتر می خواهید و هر چه می کنند باز میگویند چرا آن طرف را هم گلستان نمی گنید چرا یک پارک هم در آن طرف شهر درست نمیکنید شما هم خوبست یک قدری دست در جیب خودتان بکنید و از پول خودتان خرج گنید آنوقت به نشینید و ناشا گنید دهانی باید بدهد بنا بر این بهترین ترتیب همین است و این فلسفه تکلیک این دو نوع پولی است که از اهالی مملکت گرفته میشود و آن وقت بهترین ترتیب این است . و خوب حالا از برای

در این مدت باصرار و التماس آمدند استعفای خودشان را بقبو-ولاند برای اینکه بروند در یک مؤسسات دیگر و حقوق پیشتر بگیرند برای چه؟ برای اینکه کار از شان ساخته است و چرا آن بیست تومانی که میگویند برو و میخواهد خارج کنند آن بد بخت است برای اینکه او اغلب اوقات نمیتواند کار آن آدم را بکند. آخر بندۀ یک عمر زحم کشیده ام و یک معلومناتی را پیدا کردم که امروز میتوانم بیایم این جا خدمت آقا با شما صحبت کنم مذاکره کنم با چهار تا کامه خوب و بد کاری را انجام بدهم آقا تصویر نفرماید که به بندۀ هفتم و پنجاه تومان میدهید یک آدمی هستم که در هر دقیقه شما میتوانید بگوئید خوب اینکه هفتاد و پنجاه تومان میگیرید سی تا بیست تومانی بیاورید جایش بگذارید کار من را نمیتواند بکند خیر حالا اینجا بندۀ شخص خوده مثال زدم و البته خوب نبود ولی باطور مثال است عرض می کنم وقتی که بخواهیم صرفه جوئی بگنیم بگوئیم آن چهار صد ترمانی را باید برداشت نه راه این نیست پس بنا بر این چون این راه عملی نیست این بود که آدمیم یک عدد بد بخت را از برای صرفه جوئی خارج کردیم شما میگوئید بیایند از کجا بزنند آقا مثلاً میفرمایید وزارتخارجه در خرج سوختگان صرفه جوئی بگذارد خوب اگر با بخاری باشد خرچش زیادتر است ذغال سنگ و اینها لازم دارد پس کرسی بگذاریم بهتر است با صرفه قر است و این درست هیشود و الاز حقوق که بخواهند بزنند که نمیشود و شما میگذارید اگر کسی را هم بخواهند بیرون کنند که نمیگذارید پس باید چه بگنیم باید از بودجه همان بزنیم از بودجه هم که نمیتوانیم بزنیم از بودجه که تقریباً نسبتی عموم ملکت برای مخارج شهرها تحمیل کنیم ناگزیریم که همین رویه را پیش بگیریم و این پول را هم عرض کردم که ما این را خرج یک کاری میگنیم که خیلی لازم است و آن خرج طرق و شوارع است و

فیروز آبادی - خوب مشکرم که متمم شد پس از موید وزیر عدلیه - این بود فاسدۀ آقا یک مثال میزنم فرض زند یک مهندس بیاورند پنجاه صحت تا عمله بیاورند خوب مهندس چقدر می دهید هزار تومان به عمامه چقدر چیزی اضافاً شما بخواهید در قانون اساسی بینا کنید دهد روزی چهار قران آقا میفرمایند اینکه خرچش پل دارد زیاد میشود آنوقت می گویند باید مخارج خیر بخواهید بشنیدن تعبیر و تفسیر کنند الله بجلی کنند اگر بنا باشد از عملجات کم شود آقا شورای ملی حق تعبیر و تفسیر قانون اساسی را ایند میگویند چرا این ده تا عمله را بیرون کردید مهندس را بردارید آن مهندس را هم نمیشود برداشت برخلاف صریح قانون اساسی بیاورید نیست این زبان مهندس را بردارند کار نمیشود کرد بندۀ مدعی نمیکنند که اشتباه میفرماید اگر هستند کسانی چهار صد اول هم که آن قانون اساسی را نوشته است خوب نهین حقوق میگیرند و گاهی هم لیاقت آن آدم نیست همین عوارض بلدی را هم داده است عرض کنم حالا بحسب نیزی تومنی را ندارند ولی آن کسیکه چهارصد تومان در قسمی که راجع باینجا فرمودند که خوب است شایانی بگیرند و باینند همین اشخاصیکه دارای بیک حقوق زبادی هستند را که میگیرید دهانی هارا که را مگفیتند بخواهیم بگیرند و باینند همین اشخاصیکه دارای بیک حقوق زبادی هستند و حالا از شهری ها میخواهید بگیرید بندۀ عرض میکند که اگر ما این پول را از شهرها بگیریم و از بیک دید و تشخیص این قضیه را بگذارید برای آن خودمان فکری نمیکنند باقیتی از دهانیها گرفت (پیش از کار اداری کرده اند همچو نیست که واقعه ای - گرفته شده) آنوقت شما میفرماید که یعنی بگذری زیاد گرفت کاری از او ساخته نیست و کی که مکن میگیرید یک آدمی است که واقعه نگاهش داشت خیر همانطور که عرض کرد نمیشود آقا چند روز پیش از این بود که ... بندۀ نمیدانم بلکه ایک از دستور های آقای عامل کنیم شما چند روز پیش اینجا فرمودند در همینجا وقوع اتفاق نداشت و عمار را برداشت و شاگرد بنا و اینها ازد بالا زیرا آنوقت نمیتواند کار کند باید اینها اینکه مقداری از بودجه خودش زده بود بگذارد بیرون کرده بود آقا آمدند و فرمودند که چرا اینها بیرون کردید آقا اینکه نمیشود شما هر کاری را میکنید هر قدر که یک مؤسسانی در خارج پیدا میکنید اینکه دارای لیاقتند بیوش بیوش سعی میکنند در آن قسمت مخالفت می کنند و حواله می دهید پس در آن طبق دیگری وقتی که از آن راه خواستید وارد شدند که می بینیدم دست مبارک آقا بیرون آمد و فرمودند که نهاده است اولا با هم شباهی ندارد نایاب آن آمده است که حقوق زیاد می گیرند اینها را بیرون کنند و بگذارند کنم ولی چندین نفر از اعضاء اداره ما با اینکه پذیرایی متناسب حقوق خوب میدهیم با وجود این

جدیده که از طرف دولت اقدام خواهد شد بخصوص مجلس خواهد بود . بنده کاملاً قبول دارم عارض سرحدی هم جزو عوارض است مقصود این نیست اینکه ننوشته است عوارض محلی عوارض عارض سرحدی هم میشود پس باید اینجا ما این اشکال را بگیریم و دهد روزی چهار قران آقا میفرمایند اینکه خرچش که صراحةً مخالف با این قانون باشد نیست مگر اینکه دارد زیاد میشود آنوقت می گویند باید مخارج خیر بخواهید بشنیدن تعبیر و تفسیر کنند الله بجلی کم کنند اگر بنا باشد از عملجات کم شود آقا شورای ملی حق تعبیر و تفسیر قانون اساسی را دارد و الا در این مواد شما بخواهید بگزیریم و ببلدیه برسانیم بندۀ عرض میکنم بسیاری از چیزها هست که در بودجه ها هست ولی چندان اهمیت ندارد ممکن است از آنها زده شود و به بلدیه برسانید که یک مالیات جدیدی دیگر امروز گرفته نشود بندۀ باین نظریات که عرض کرد مخالف با این قانون هست وزیر عدلیه - بندۀ کاملاً طرز فکر و احساسات آقای نماینده محترم را میدانم و میدانم که واقعاً ایشان (حالا بخواهیم فرمایشات آقایان دیگر را در ضمن این تکذیب کرده باشم) در مورد ایشان هینطور است که فرمودند از نقطه نظر موافقت و مخالفت اظهاری را نمیکنند مگر از نقطه نظر مخالفت یا موافقت با آن موضوعی که مطرح است متنه چیزیکه هست اینجا تفاوت سلیقه است تفاوت تشخیص است شما از نقطه نظر مخالفی صحبت نمیکنید و بندۀ هم چیزیکه اینجا عرض میکنم از نقطه نظر این نیست که بخواهیم بی ارادتی بگنم اصل هیچدهم که بندۀ قبلاً از برایت خواندم و بعد هم آمده است تفسیر کرده است روشن کرده است میدانید این قسمت اصل هیچدهم که در قانون اساسی است بعد آمده راجع بهمان ترتیبات یک مواد مفسری کذاشته است اولا با هم شباهی ندارد نایاب آن آمده است اینماده را روشن تر کرده است اینجا بطور کلی مینویسد که حقوق زیاد می گیرند اینها را بیرون کنند و بگذارند کنم ولی چندین نفر از اعضاء اداره ما با اینکه پذیرایی متناسب حقوق خوب میدهیم با وجود این

د. هيثم نقيب^٤

نفری که معلوم نیست خوب آن شش نفر تا چه اندازه وضع میکنند؟ این دو تا هستله بگر این است که میگویند عوارضی را که انجمن تعیین میکند بادولت تصویب میکنند دولت تصویب میکند بحمد الله آقای وزیر عدیله الان حال آدمم نام قوانین را میخواهم (خنده نمایندگان) تاره اینجا آمده است و بدولت حق تصویب میدهد آقا شما خودتان از حقوق دانهای ملکت ما هستید و واقعه‌من و اهالی ملکت بحقوق دانی شما اتفخار میکنیم چرا بک حق مسلمی را از بک قوه میگیرید و بقوه دیگری میدهید چرا این حقی که مال بک قوه است از این قوه در نجت این همه نطق و بیان این حقوق از ما گرفته شود. خوب میزان مالیات را همه ساله مجلس شورای ملی باکریت معین خواهد نمود. درست توجه بفرمائید آقای دشتی تشریف‌نشاشید (یکی از نمایندگان - جایтан خالی بود) در تشریف ندادستان عوادظن داخل شد این هم ماده ۹۶ آمدیم سر آن ماده ۹۹ که شاید مثلاً بک ابهامی داشته باشد و میدانم که کاملاً آقای وزیر عدیله تصدیق میفرمایند که هیچ ابهامی هم ندارد. میگوید: غیر از بواقعیه قانون صراحة مستثنی میدارد (مثلًا بعضی بواردی که مادراتم و بعضی معافیت‌ها را فائل شده ایم مثل معافیت گمرکی ما بعضی چیز هارا استثنای کردیم) سکن دیده اید که بعضی جاها بعضی چیز ها را ما از آنون احتراماً یا از جهت نقطه سیاسی مثلاً اموال ماینه های سیاسی که در گمرک وارد میشود اینها چیز هایی است که استثنای میشود غیر از اینها) بهیچ نوان از اهالی چیزی مطالبه نمیشود مگر باین اسم‌ها این اسم‌ها هم مختص مجلس شورای ملی است وضع قانون، وضع مالیات مخصوص مجلس شورای ملی است. این موضوع درست شد. آمدیم من قانونی که در دوره پنجم گذشت که مـ آمدیم در نجرا مردم را دعوت کردیم بیک صلاحی عامی که هـ اهنان را شوسه کردیم هم شهره تان را تمام خبابان

ل خواهند بود اما اصولی که در متمم قانون اساسی
نمیگوید: میزان مالیات را عهده ساله مجلس شورای
ل به اکثریت تصویب و تعیین خواهد نمود یعنی کلیه
ن چیز هائی که بدلیل ماده بعد که تفسیر این عوارض
میگردند باید میزان مالیاتی را که افراد مالک
د بدنهند اعم از اینکه باس مالیات باشند یا باس
عوارض هر چه که باشد مجلس شورای ملی
ساله باید معین کند نه اینکه انجمن انتخابی که
ی وزیر داخله چیز کردند این انجمن نیست این
من شش نفری که نمیدانیم از چه اشخاصی خواهند
داز ملائکه ها بعد انتخاب خواهند شد من که نمیدانم
ون اساسی میگوید باکثریت تصویب و معین خواهد
د یعنی که این از خصایص مجلس شورای ملی است
که الان در خدمت شما هستم و شما هم که تشریف
روید و شاید در دوره دیگر هم که ما یا اخلاق مایا شنید
لک شما می آئید و حق تعیین این عوارض را با آنها
بعد دیگر چیزی برای این اصل باقی نمیماند این
که اصل قانون اساسی است حقوق ما را معین
لند ناظر بودن در جمع و خرج را که یگاهه حقوق ما
ست ازین میرد پس چه چیزی برای ما باقی ماند؟
شش نفری که نمیدانم نظامنامه اش را وزارت داخله
راهد نوشته و بکمیسیون خواهد آورد چه
لیب خواهد بود شرایط منتخب و منتخب چه خواهد
ابنها معین بگنند با اینکه اصل قانون اساسی میگوید
بر شورای ملی و اکثریت معین بگند آقای وزیر عدليه
له الله عن خواهند فرمود میفرمایند که بنده خوب
فهم به خوب میفهمم ولی از بس بشما علاقه مند
نم بخواهم بشمانند جواب عرض کنم ولی خیلی خوب
فهم خوب همین ماده این شش نفر کی هستند چه هستند چه
ازه بخت میگنند؟ ما که غایبند ملت هستیم و قسم
روه ایم و قانون اساسی را بین خودمان حکم قرار
ایم ماید وضع بگیرم این حق ما است نه آن شش

برفقا میگویند این است نظر من و میخواهند که
مشورت بکنند چون بنده کاملاً باشان عقیده دارم از این
و دلایل خودشان را بشهادت میطلبم الا ان مواد فائز
را بعرضشان میرسانم این دو موضوع موضوع سوه اینکه
بنده مکرر خدمت شما عرض کرده ام آفشا آفای وزیر عدل
هستید شما آقا وزیر داخله هستید آگذشت هم دارم
دیگر لازم نیست بنده و آفای فیروز آبادی را هر کتب
ما دو نفر بیچاره را لازم نیست هو کنید اولاً کتاب
میدانید که ما آدم مغرض بودیم (وزیر عدیله - الب
صحیح است) و امیدوارم که هیچوقت هم غرض نداشت
باشیم و در کارهای دولت هم با آن انداده که از این
میکنم که بتفعی مملکت و متنفس منافعی است کاملاً من
هستیم و غرضی نداریم و نباید کلامات و عراض ما خوا
بر غرض بشود که بنده را میخواهید مثلًا هر کتب
این اول گفت اما آمدیم سر این موضوع عرض کنیم که حکومت
میدارد اما آمدیم سر این موضوع عرض کنیم که حکومت
با اکثریت است این ماده نهم که آقایان توشه اند
پس از تصویب بیوفع اجرا گذاشده میشود در آن
مبنویسید قوانین دیگری که منافات با این قانون دار
ملقی است ملاحظه بفرمائید یک موضوعی را عرض کر
آفای دشی کجا تشریف برند اینجا یک قسمت فرمود
راجع بعوارض چون آفای دشی خیلی جذابان هست
(خنده نمایندگان) یک عرايی عرض میکنم در این
هیجدهم توجه بفرمائید مطلب فارسی است اگر
بنده نمی فهمم بنده حاضر هیچ چیز ندا
بنده خیلی اقتدار دارم در کمیسیون عدیله هم در اینها
هم در خدمت آفای وزیر عدیله بوده ام همینطور خدمت سایر افراد
اگرچه دارم و نمی فهمم عیم نیست جا هل اگر تحریک بکند که
است اما اگر در چهل مرکب باقی بماند او بود است آن بدهیم
اصل هیجدهم میگوید: تسویه امور والی، جرج و نم
بودجه تغییر دروضع مالیانها و رد و قبول عوارض (دیگر) به
نمیگوید برای خاطر همان قسمت (وفروعات) چنان گزینی
جدیده که از طرف دولت اقدام خواهد شد بنده

از برای این مملکت یک قضیه خیلی مهمی است و این را کمان میکنم خود آقا هم تصدیق میکنید و کاملاً میدانید رئیس - آقای آقا سید یعقوب آقا سید یعقوب - آقای وزیر عدیله یک فضیلت برای برای بنده معین گردند که در دوره اول مشروطیت بنده تمامیانده بودم خوشبختانه این فضیلت برای خودتان هم بود برای اینکه از دوره اول در یک انجمن بودم که در خدمت آقای وزیر عدیله بودیم تا اینکه دوره اول تمام شد در دوره دوم هم در خدمتشان بودم در یک قسمت و انجمن دیگری تا اینکه ایشان تشریف بردند برای تحصیلات پاروپا و ما اینجا بودیم داخل در همان کارهای ایشان الحمد لله بر گشتند اعلم العلماء و دارای دیبلم حقوق شدند و بنده با اینکه در مسئله حقوق هم که عرض شدند و اینکه در اینکه در اینکه در مسئله حقوق هم که عرض کردم خدمتشان و مدلل کردم فرمودید آن حقوقی کیست که بنده بروم پیش او تحصیل کنم بنده حالا عرض میکنم و بعد تصدیق خواهید فرمود کم کم مطلب را بشما حالی میکنم عرض کنم که قانون سابق و قانون اساسی را شما کاملاً میدانید که بچه خون دلی گرفته شده است و امروز که افتتاب نهان است نمیتوان دست از آن برداشت باین سهل و آسانی این یکم - موضوع موضوع دوم عرض بنده این است که بنده کاملاً در در خدمت آقای وزیر عدیله در دوره چهارم و پنجم و ششم و هفتم غالباً در کمیسیون بودجه و کمیسیون عدیله خدمتشان بوده ام نمیخواهم از روی مجاز گوئی عرض بکنم حقیقت و واقع است که وقتی یک مسائلی گفته میشود وقی دقت میکنند و می یافند که طرف واقع را دارد میگوید قدری از آن حرارتمن کاسته میشود و آن تنبی که اول داشتند یکدفعه کم میشود مثلاً وقی که بهشان یک مطلبی توجه داده شود میگویند مقدمات این امر مرا قادری متوجه ساخت خلاصه ایشان شخص منصفی هستند و مصر نیستند در یک مسئله که در کمیسیون یا در مجلس اظهار میکنند که حتیاً این خجال هن باید بخش بروند خبر

مذا کات محلہ

تأسیس راههای جدید خواهد داشت. «حالا بزرگی بی در بی اتومبیل افتاد و پرت شد و کی مرد و بین الهلالین عرض میکنم که از آنوقت تا پنهان این تجربه خواهد شد و چیزی که می بینم همین وقایع جان خراش در دل بندۀ باقیمانده است که بیک وزیر فوکار خانه‌دانست که در روز نامه‌ها می بینم و گماش نیکنم یا بیک وزیر و طرق شوارع و اقتصادی حالا پیش‌روکار روز نامه‌ها هم غیر واقع بنویسند این هم این قسم چند کیلو متر باصطلاح آقای دشتی یا چند فرسخ برداشته این قانون می‌باشد و این ماده ۳ حقوقی را که درست کردیم و راههای کجا مثل راههای آن در تبریز درست کردیم و راههای ما داریم و بیک صورتی از این راههای چه احتیاجی ما داریم و بیک این نهاده های ملت هستیم و ملت ناظر ماست بیان‌نیکویی آفاین مالیات راه این بوده و امسال در تبریز مبلغ راه‌چند فرسخ راه در آذربایجان احداث شده چند فرسخ در جنوب احداث شده است چند فرسخ در غرب از راکه ماندیدیم اگر شما دیدید بندۀ که ندیدید در بروز نهم پس در اینجا این قانون بزرگی لایحه توییلد نمی‌آید از اول بگویید مطابق این ترتیبات قانون پایه قانون فلان منسخ است و بعد اینجا می‌شود باید ترتیب . ترتیب قانون این است که بگویید ماده اول باید تکلیف می‌شود باین ترتیب اینجا وارد می‌شود بیک دفعه در اول مالیات را نسخه می‌کند آنوقت ما نکردیم زیرا بیک ترتیب مینویسد این حقوقی بود که بر حسب این قانون آدمیم و بر امتعه خودمان بر اجنبان خردمن و کردیم برای این مسئله حالا این را بر میداریم بهینه راهسازی بندۀ هم بیک صورتی نزیر شرف شوارع نوشته بود که سه کروز امسال باقی کروز گذشته باشند سال گذشته بودجه بلایه بی شمار هستم و باریش سفید بندۀ اینقدر بنم حمله نکنید بدانچاشصد هزار تومان سیصد هزار تومان را قبول کردید هنوز بیک وزیری نیامده است در مجلس و بدینکه ملت بگویید که ما امسال اینقدر موفق شدیم راه را بدهزار تومان محل خلاف است (نووق-هشتصد هزار تومان) ایران ایجاد کردیم که بندۀ باین چیز ندا که اتفاق دارم باین هم افتخار داشته باشم تا حالا ما ندیدیم راههای که خود آقای وزیر عدایه تقدیق کرد که بهترین وسیله ترقی از برای مملکت احداث راه را و شوشه کردن راههای است این را هم تبدیل هی بگوییم راه آهن در خور موسی خراب شده است و از کل از قانون اساسی می‌کند و آنرا از بین میرداده از

دوره هفتم تقویتی

نشوید و چون شما یکی از فائده‌های اتفاقات بوده‌اید
و خدمات گرانها کردید در این مسئله حاضر نشوید
شصدهزار تومان آفاین بودجه است آفاین پاسائی شما
بودید در کمیسیون سابق نهصد هزار تومان با نهصد و پنجاه هزار
تومان نام مالیاتی که از این محل ما به شهرها تقسیم کردیم
این بوده است سیصد هزار تومان را که شما قبول میکنید
لان بدھید الباقی شصدهزار تومان بیاید در نخت یک
ماده بنده هم موافقت میکنم چرا برای همان نکته که
عرض کردم اصل این مواد قانون اساسی است. این است
ظریبات بنده. حالابنده این عراض را حضورتان عرض کردم
معطالله بفرمائید اگر قابل توجه است این را در نظر بگیرید یک
دانون علیحدۀ هم در روزنامه دیدم قانون مستغلات را دولت
بیخو امهدتجدید نظر بکند در آن قانون مستغلات مثلا وضع
موارض نسبت باشیائی که غیر محتاج الیه عامه است بر ضرر
جامعه است وضع عوارض بر آنها بشود همانطور که
عام دنیا کردند و این مبلغی را که ما اختصاص داده ایم
برای راهسازی تأمین شود دیگر این اصل را متزال
نکنید این است عرض بنده و حکومت هم با وجود
که آقایان است

وزیر عدیله - بنده خیلی باحتیاط صحبت خواهم کرد
خیلی ملایم فقط چون ناچار هستم صدایم طوری باشد
که همه بشنوند اینست که تا این اندازه ها کمتر نمیتوانم
صدایم را آهسته کنم برای اینکه میفرمایند بمن پیروز مرد
بله میگنید. خیر. دلایل که آورده آقا را به مرقته تکرار
لایل سابق است برای اینکه میفرمایند بوجب اصل
تجددهم قانون اساسی که میگوید تسویه امور مالیه
وح و تعديل بودجه تغییر در وضع مالیاتها و رد و
بول عوارض و فروعات این باسق مجلس بیاید و شما
ن کار را نکرده اید. بنده عرض میکنم که دلایل سابقم
در نظر بگیرید که در مقابل آقا عرض کردم این توضیح
هم که حالا اگر نظر بر این شد که باید قانون را
پیشنهادیم تغییرش میدهیم و اگر معلوم شد مخالف

بیست که هیچ در اینجا چه میگویدمیگوید: همچنانی رد و قبول عوارض و فروعات هیچنان میزبانی جدیده که از طرف دولت اقدام خواهد شد تصویب مجلس خواهد بود خود این قانون بتصویب مجلس است اینجا تکفته است بوجب قانونی که از تصویب مجلس شورای ملی بگذرد میگوید تصویب مجلس است مجلس امر و زمی آید تصویب میکند که بدیدهاین کار را بگذراند انجمن بلدی این کار را بگذرد بعلاوه پسندیده سابق هم خدمتمنان عرض کردم یعنی در مذاکره قبلی که بطور اختصار خدمتمنان کردم که در قانون بلدی ها همان قانونی که آقا از بس حیات میگردید بالاخره در قانون همان مجلس اول که قانون اساسی را نوشته است این حق هست ضمناً برای اینکه وقتی وظایف انجمن بلدی را معین میکند میگوید خامساً تعیین مقدار فروعات و عوارض که برای مصارف بلدی از اهالی شهر گرفته میشود یعنی چه؟ عجب شما تفسیر را بد میکنید یعنی قانون اجازه میدهد ببلدی که عوارض را بگیرد و تعیین آن عوارض را انجمن باید بگیرد والا آقا چطور مجلس باید قانون و مالیاش را معین کند ولی مقدار عوارض را انجمن بلدی معین کند یک حقی بوجب قانون میدهنده انجمن بلدی و آنوقت انجمن بلدی میاید معین میکند که چه میزار باید بدهند بعلاوه باز در جای دیگر میگوید تعیین مقدار عوارضی که باید مردم از بابت استفاده از راههای اطراف شهر و پلها و معاابر و سلاح خانه ها و اوله های مجاری آها و زیر آها که بخرج شهر ساخته شده است بدهند همچنان تعیین مقدار حق الارضی که باید شرکتی کشتی رانی و ساحبان کشتی از بابت اسکله هایی که ساخته شده است بدهند بگیرد اینجا آن قسمت در قانون نیست پس بنابر این در خود آن قانون هم که می بینید این حق وضع عوارض و تعیین عوارض شهری را آنچه هم داده بنابراین بنه در این قسمت مخالفت این قانون و تنافیش با قانون اساسی دیگر نمیخواهم عرض بکنم .اما راجع باین قسمت آخری که پیشنهاد فرمودید خوب این تفاوت معامله که بیش از

پیشنهاد میکنم تبصره ۲ حذف شود:
پیشنهاد آقای طباطبائی دبیا

پیشنهاد مینایم اول ماده اول بترتیب ذیل اصلاح شود
از اول امرداد هذه السنة الی آخر در تبصره دوم هم قبل از ولایات نوشته شود ایالات

[۵ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رؤیس - چند نفر از آقایان پیشنهاد ختم جلسه کرده اند (صحیح است) جلسه آینده آقای وزیر عدیله جلسه آینده را چه وقت ضرور میدانند تشکیل شود وزیر عدیله - چون وقمان خیلی کم است و از اول امرداد ماه باید این قانون را اجرا کنیم اک آقایان موافقت میفرمایند جلسه روز سه شنبه باشد دکتر عظیما - پنجه شنبه

رؤیس - جلسه آینده روز سه شنبه پس فردا سه ساعت قبل از ظهر دستور بهیه این قانون [مجلس یک ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد]

رؤیس مجلس شورای ملی - دادگر

کی را شرکت داد در این قسمت تشویقان کرد که خودشان عادت کنند باینکه زیر خودشان را جاروب کنند جمعی از نمایندگان - کاف است

رؤیس - پیشنهاد ها فرائت میشود:

پیشنهاد آقای دکتر طاهری

مقام منیع ریاست دامت شوکته - تبصره ۳ را پیشنهاد

لکم بعده اول اضافه شود

تبصره ۳ - عوائد مالیات مستغلات هر محل و سهمی به ها از مالیات ذبایح اختصاص ببلدی همان محل واحد داشت

پیشنهاد آقای مجید ضیائی

مقام عزم ریاست دامت شوکته

بنده پیشنهاد میکنم تبصره ۲ از ماده اول این طور لاج شود:

تبصره دوم - صدی دو بودجه بلدی های ولایات که

با اجرت مهندسی بلدی مملکتی تخصیص داده شده اذانتیم بگذاریم برای شهر ها هر شهری باندازه اخیر کان نا اول مرداد ۱۳۰۹ صرفه جویی های حاصله و استطاعت خودش این کار را کرده باشد . علاوه بر این محل باختیار وزارت داخله گذاشته خواهد شد اجرت مهندس بلدی را پرداخت نمایند

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

است این راه سازی) خیر آن مسئله تربیت اخلاقی اهل یکشنبه

است این را فراموش نفرمایید که اگر بنداش اهل یکشنبه خودشان یک پولی بدهند و بداند صرف چه کاری بیش و بدنده

اگر بیشتر دادند خارج بیشتری برایشان میشود اگر کمتر

مخارج کمتری میشود خیلی تفاوت دارد و در همین کل

در سابق وقتیکه دولت مرکزی هم هیچ کار هایی نمیکرد

خود مردم میآمدند یک عوارضی مبداند و معارفان خودشان درست کردن بلدی شان را خودشان بلکه

صورتی مبداند بندر بهلوی همینطور و هر قدر میباشد

که بهتر و قشنگتر میشود بیشتر تشویق میشند و تو

شنا بیناید از همین بندر بهلوی یک عوارضی بگذرد

صرف بشود برای شهر شیراز با همه اهمیت که در این

ملکت ایران دارد زورشان میاید پس باید اهل هر عیار

در طبع شماره ۱۲۱ (مذاکرات مجلس) ۳ فقره اشتباه
رخ داده که تصحیح آن لازم است

صفحه	ستون	سطر	غلط	صحیح	
		۷	شرط حاصل باشد	شرط خاصی باشد	۱۹۹۹
		۲	بعد از ۲۴ مژروطیت	بعد از ۲۴ سال مژروطیت	۲۰۰۹
		۲۹	بدهیم بدهیم	بدهیم	۲۰۱۰